

Sygn. akt I ACa 459/12

Sygn. akt I ACa 459/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Katarzyna Polańska - Farion

Sędziowie: SA Ewa Kaniok (spr.)

SO (del.) Marzanna Góral

Protokolant: st. sekr. sąd. Marta Rudnik

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2012 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko (...) S.A. w Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie

z dnia 2 lutego 2012 r.

sygn. akt X GC 296/10

1. oddala apelację;

2. zasądza od (...) Sp. z o.o. w W. na rzecz (...) S.A. w Ł. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

I ACa 459/12

UZASADNIENIE

(...) sp. z o.o. w W. wystąpiła przeciwko (...) SA. w Ł. o zapłatę kwoty 122.977,01 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 13.05.2009 r. do dnia zapłaty, oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 13.02.2009 r. w P., przy ul. (...) miała miejsce awaria, w wyniku której nastąpiło przerwanie i uszkodzenie gazociągu. Sprawcą awarii był pracownik podmiotu ubezpieczonego u pozwanego. W wyniku uszkodzenia doszło do wycieku gazu, a powód został obciążony kosztami przekroczenia mocy w kwocie 150.031,95 zł. Ani pracodawca sprawcy, ani ubezpieczyciel, nie zwrócili powodowi tej kwoty, kwestionując zasadę jej żądania.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i wskazał, że wypłacił powodowi odszkodowanie obejmujące koszty usunięcia awarii, koszt robocizny, koszt pracy sprzętu, wartość materiału oraz koszt straty gazu.

Podniesiono, iż powód nie przedstawił żadnego dowodu świadczącego o tym, iż przekroczenie mocy umownej było spowodowane zaistniałą awarią.

Wyrokiem z dnia 02.02.2012 r. Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie w punkcie I. oddalił powództwo co do kwoty 122.977,01 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 13.05.2009 r. do dnia zapłaty;

- w punkcie III. zasądził od (...) Sp. z o.o. w W. na rzecz (...) S.A. w Ł. kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Okręgowy wskazał:

W dniu 13.02.2009 r. w P., przy ul. (...) miała miejsce awaria gazociągu. Sprawcą awarii był W. S., pracownik G. P. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) z siedzibą w P.. Awaria nastąpiła podczas wykonywania robót ziemnych sprzętem mechanicznym pod przyłącze kanalizacyjne. W wyniku awarii nastąpiło przerwanie gazociągu i wyciek gazu. Awarię zgłoszono o godz. 11:20. O godz. 11:30 przystąpiono do zabezpieczenia i usuwania awarii. Prace zabezpieczające i usuwające awarię zakończono następnego dnia rano, o godz. 8:15. W ich ramach dokonano wymiany 3,5 m rury stalowej, wykonano dwa spawy oraz izolację rury. Jako koszty usunięcia awarii wskazano: koszt robocizny - 4.421,47 zł; koszt pracy sprzętu - 494,21 zł; wartość materiału - 180,64 zł; straty gazu - 3.253,54 zł.

W dniu 30.03.2009 r. (...) S.A. wystawiło powodowi fakturę VAT nr (...) na kwotę 122.977,01 zł netto. W fakturze wskazano, że obejmuje ona opłatę za przekroczenie mocy umownej na punktach wejścia według taryfy E2 i E3.

W załączniku do powyższej faktury wskazano, że przekroczenie mocy nastąpiło na dwóch punktach wejścia: 1) w P. przy ul. (...), według grupy taryfowej E2, gdzie moc umowna wynosiła 1.501, a moc zarejestrowana - 2.350, a więc wartość przekroczenia to 849, za którą opłata (netto) wynosi 58.193,86 zł; oraz 2) w G. (P.), według grupy taryfowej E3, gdzie moc umowna wynosiła 5.000, a moc zarejestrowana - 5.965, a więc wartość przekroczenia to 965, za którą opłata (netto) wynosi 64.783,15 zł.

W dniu 27.04.2009 r. powód wystawił G. P., prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) z siedzibą w P., noty obciążeniowe. Obejmowały one między innymi kwotę 150.031,95 zł - jako koszty przekroczenia mocy gazu.

Powód wskazał, że na podstawie umowy o świadczenie usług przesyłania paliwa gazowego, gaz odbierany jest przez klienta na określonej wartości umownej. W przypadku przekroczenia zamówionej mocy umownej powód pobiera od swego klienta opłatę wynikającą z zapisów, zatwierdzonej przez Prezesa URE, Taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych nr 2. Zgodnie z pkt 4.1.8 tej Taryfy, w przypadku przekroczenia bez zgody dostawcy wielkości mocy umownej, pobierana jest dodatkowa opłata stanowiąca iloczyn mocy maksymalnej zarejestrowanej przez układ pomiarowy ponad moc umowną, ilości godzin w okresie rozliczeniowym i trzykrotnej stawki opłaty za usługi przesyłania właściwej dla grupy taryfowej, do której powód jest zakwalifikowany.

G. P. posiada ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności w (...) S.A. w Ł..

Z załączonych wykresów z urządzeń pomiarowych wynika, że przekroczenie mocy umownej nastąpiło w obu punktach wejścia między godziną 10:00 a 11:00, czyli przed awarią gazociągu. Zgodnie zaś z zapisami w protokole awarii, awaria miała miejsce między godziną 11:10 a 12:00.

Sąd stwierdził, że wnioski zgłoszone przez powoda w piśmie z dnia 09.06.2011 r., zostały powołane z naruszeniem art. 479¹² § 1 kpc. Zgodnie z tym przepisem, w pozwie powód jest obowiązany podać wszystkie twierdzenia oraz dowody na ich poparcie pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku postępowania, chyba że wykaze, że ich powołanie w pozwie nie było możliwe albo że potrzeba powołania wynikła później. W tym przypadku dalsze twierdzenia i dowody na ich poparcie powinny być powołane w terminie dwutygodniowym od dnia, w którym powołanie ich stało się możliwe lub wynikła potrzeba ich powołania.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma wątpliwości, iż w niniejszej sprawie wszelkie dowody powinny zostać powołane od razu w pozwie.

Wobec zakwestionowania przez pozwanego zasadności i twierdzeń pozwu, okoliczności w nim podniesione okazały się sporne i wymagały udowodnienia. Zgodnie z art. 6 kc, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W postępowaniu sądowym oznacza to, że to na powódzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie. Powód nie wykazał zasadności pozwu, nie wykazał, aby szkoda, której naprawienia dochodzi, była następstwem zdarzenia z dnia 13.02.2009 r. tj. uszkodzenia gazociągu przez pracownika G. P..

Zgodnie z art. 361 § 1 kc zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.

W ocenie Sądu powód nie wykazał, aby podnoszona przez niego szkoda - w postaci uszczerbku w majątku w kwocie 122.977,01 zł - pozostawała w związku przyczynowym z awarią gazociągu z dnia 13.02.2009 r., której sprawcą był podmiot ubezpieczony u pozwanego.

Z dokumentów załączonych do pozwu wynika, że awaria miała miejsce po godz. 11, w P. przy ul. (...). Przedmiotowe przekroczenia mocy, na które powołuje się powód, miały zaś miejsce w godzinach wcześniejszych - pomiędzy godziną 10:00, a 11:00. Poza tym, jako punkty wejścia, na których doszło do przekroczeń wskazano ul. (...) (k. 18).

Powód nie zgłosił dowodów na potwierdzenie, iż przedmiotowa szkoda była związana ze zdarzeniem obciążającym sprawcę awarii gazociągu.

W tych okolicznościach żądanie pozwu, jako nieudowodnione zostało oddalone.

Zdaniem Sądu, nie można również odmówić słuszności zastrzeżeniom pozwanego co do sposobu wykładni przez powoda Taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych nr 2. Przewidziana tą Taryfą dodatkowa opłata dotyczy odbiorców, którzy przekroczyli tę moc bez zgody przedsiębiorstwa energetycznego. Jej wysokość jest odnoszona do całego okresu rozliczeniowego i stawek określonych w umowie, a nie do ewentualnych faktycznych strat lub szkód poniesionych na skutek przekroczenia mocy. Trafnie wskazuje pozwany, że sankcje przewidziane w pkt 4.1.8 Taryfy (k. 43) dotyczą niewykonania zobowiązań umownych przez powoda i wobec odwołania się w tym postanowieniu do zgody przedsiębiorstwa energetycznego należy uznać, że dotyczą one takich sytuacji, gdy byłoby możliwe wystąpienie o tę zgodę. Oczywiście więc zdaje się, iż nie dotyczą one sytuacji, jaka miała miejsce w sprawie niniejszej, czyli awarii, a więc zdarzenia niezależnego, którego nie można przewidzieć.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 kpc.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód zaskarżając rozstrzygnięcie zawarte w punktach I i III, zarzucając:

1. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, poprzez przyjęcie, iż roszczenie powoda w zakresie kosztów przekroczenia mocy umownej w kwocie: 122.977,01 zł nie zostało udowodnione;

2. naruszenie art. 479¹² § 1 kpc poprzez uznanie, iż dokumentacja złożona przez powoda wraz z pismem procesowym z dnia 09.06.2011 r. została złożona zbyt późno, stanowi nowe dowody w sprawie i ich nieuwzględnienie przy wydawaniu zaskarżonego rozstrzygnięcia;

3. naruszenie art. 361 § 1 kc poprzez przyjęcie, iż koszty przekroczenia mocy poniesione przez powoda wobec spowodowania awarii przez ubezpieczonego, nie stanowią normalnego następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.

Apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej punktów I i III poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 122.977,01 zł wraz z odsetkami liczonymi od dnia 13.05.2009 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, ewentualnie o uchylenie kwestionowanego orzeczenia w części dotyczącej punktów I i III i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpatrzenia – przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny zważył:

apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.

Ustalenia faktyczne poczynione przez sąd I instancji są prawidłowe i Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko sądu I instancji, że powód nie sprostął wymogom wynikającym z treści art. 6 k.c.

Rację ma sąd I instancji, że z wykresów przedstawionych na kartach 34 i 35 akt wynika, że przekroczenie mocy zarówno w G. jak i przy ul. (...) w P. nastąpiło pomiędzy godz. 10 a 11, zaś awaria miała miejsce o godz. 11²⁰, zatem w świetle zgromadzonego materiału brak jest podstaw do przyjęcia, że pomiędzy awarią a w/w przekroczeniem mocy poboru gazu istnieje normalny związek przyczynowy.

Nie ma podstaw do przyjęcia, że godzina wskazana jako godzina zgłoszenia awarii nie odzwierciedla godziny wystąpienia awarii, a zwłaszcza, że awarię gazociągu zgłoszono po upływie około godziny od jej zaistnienia. Na poparcie takiej tezy powód nie zgłosił żadnych dowodów a zasady doświadczenia życiowego wskazują, iż w przypadku tego rodzaju awarii reakcja musi być niezwłoczna, ze względu na zagrożenie, jakie stwarza ulatniający się gaz.

Należy dodać, że przekroczenie mocy miało miejsce w dwóch odległych punktach wejścia. Na rozprawie przed Sądem Apelacyjnym powód nie potrafił wyjaśnić, ile punktów wejścia jest na terenie P., który punkt wejścia obsługuje odbiorców gazu z ul. (...) (a więc z terenu, na którym nastąpiła awaria gazociągu), oraz dlaczego w ocenie powoda awaria spowodowała zwiększenie poboru mocy w dwóch punktach wejścia (k.354). Powód nie zaoferował żadnych dowodów na okoliczność, iż awaria gazociągu w danym miejscu pociąga za sobą zwiększenie poboru gazu w kilku punktach wejścia jednocześnie.

Należy ponadto zauważyć, że z przedstawionego przez powoda zbiorczego protokołu rozliczeniowego za luty 2009r. potraktowanego przez Sąd Apelacyjny jako twierdzenia powoda (k223-224) wynika, że w lutym moc umowna była przekraczana wielokrotnie, w różnych punktach wejścia a przekroczenia te nie były związane z awarią gazociągu. Należy zatem podzielić stanowisko sądu I instancji, że okoliczność, iż zwiększenie mocy odbioru gazu wywołane zostało awarią gazociągu a nie innymi okolicznościami zależnymi od odbiorców gazu, wymagała udowodnienia. Nieudowodnienie istnienia związku przyczynowego pomiędzy awarią a szkodą, na którą powód się powołuje uzasadniało oddalenie powództwa.

Sąd Apelacyjny podziela dokonaną przez sąd I instancji wykładnię par. 4.1.8 taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych nr 2 (k. 43) a zwłaszcza konkluzję, iż pobranie dodatkowej opłaty za przekroczenie przez ZUP wielkości mocy umownej może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy niewykonanie zobowiązania umownego ma charakter zawiniony (tj. gdy zaniechano wystąpienia o stosowną zgodę) i nie dotyczy wypadków losowych.

Odpowiedzialność z art. 471 k.c. jest odpowiedzialnością na zasadzie winy.

Strony umowy mogą rozszerzyć odpowiedzialność dłużnika ale takie rozszerzenie odpowiedzialności musi wyraźnie wynikać z umowy. Umowa o świadczenie usług dystrybucji paliwa gazowego złożona przez powoda (k. 147-217) nie daje podstaw do przyjęcia, że dłużnik przyjął na siebie odpowiedzialność także za szkodę wyrządzoną na skutek działań bądź zaniechań zawinionych przez osoby trzecie od niego niezależne. Z postanowienia punktu 13.4 umowy wynika, że każda ze stron będzie ponosić odpowiedzialność jak za własne działania za działania swoich sprzedawców, odbiorców, współpracowników, podwykonawców oraz innych osób, które na jej zlecenie na warunkach określonych w umowie wykonują czynności w niej określone. Sprawca szkody, w sprawie niniejszej, nie należy do żadnej z w/w kategorii osób.

Nie było zatem podstaw do nałożenia na stronę powodową kary za przekroczenie mocy umownej i nie ma podstaw do obciążenia tą karą strony pozwanej.

Rację ma sąd I instancji, że dowody złożone przy piśmie powoda z 9.06.2011r. złożone zostały z naruszeniem art. 479¹² k.p.c., jednak jeśli idzie o umowę łączącą powoda z (...) S.A., to nie stanowi ona nowego dowodu, gdyż na zawarcie takiej umowy powód powołał się już w pozwie, poza tym pozwany treści tej umowy nie kwestionował. Jeśli idzie o odpis wyjaśnień powoda z 25.01.2011r. , odpis sposobu pozyskania danych dla systemu (...) w (...) sp. z o.o. i odpis wykresu „strumień normalny G. praca”, to są to jedynie dokumenty zawierające twierdzenia powoda i jako takie nie mają wpływu na rozstrzygnięcie, albowiem przekroczenie mocy umownej może być wynikiem różnych zdarzeń i nie zawsze wiąże się z awarią gazociągu, co jest niesporne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji.

O kosztach procesu za II instancję orzekł zgodnie z wynikiem sporu, w oparciu o art. 98 par. 1 i 3 k.p.c.